

Stosunek do rządu w czerwcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W ciągu ostatniego miesiąca¹ notowania rządu pozostały stabilne. Zarejestrowane zmiany z reguły mieszczą się w granicach błędu pomiaru.

POPARCIE DLA RZĄDU

Podobnie jak miesiąc temu do zwolenników rządu zalicza się 30% badanych. Prawie połowę stanowią jego przeciwnicy (47%). Obojętność wobec rządu wyraża więcej niż co piąty ankietowany (21%).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022								2023					
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach													
Zwolennicy	34	33	32	29	28	26	33	28	29	34	34	30	30	30
Przeciwnicy	36	40	39	46	46	47	44	46	44	41	42	42	46	47
Obojętni	26	23	25	23	23	23	20	23	24	23	21	24	21	21
Trudno powiedzieć	4	4	4	3	3	4	3	3	3	2	3	4	3	2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (398) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

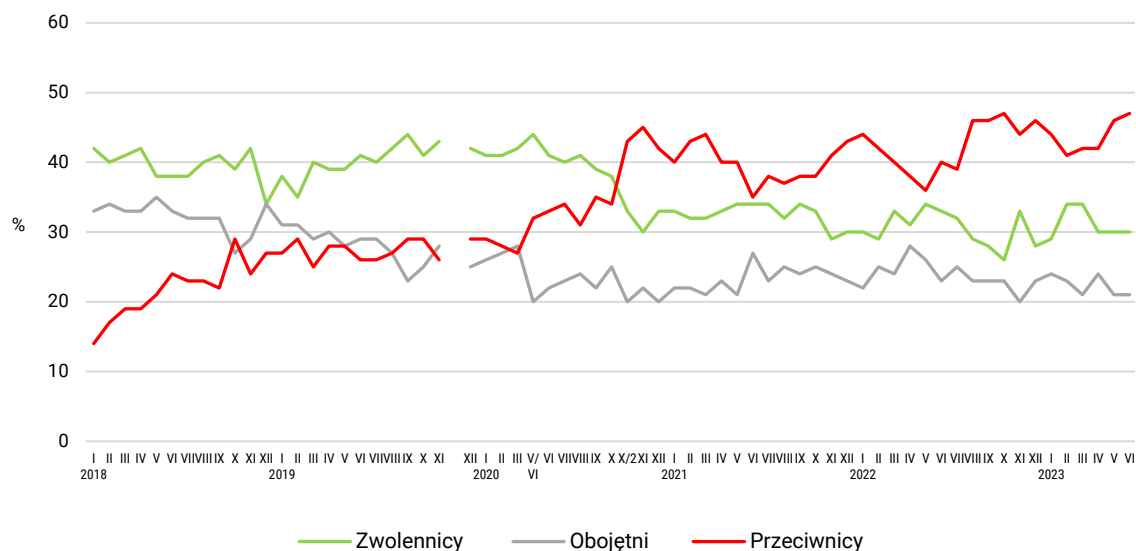
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 5 do 18 czerwca 2023 roku na próbie liczącej 1054 osoby (w tym: 59,3% metodą CAPI, 25,8% – CATI i 14,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Stosunek do rządu różnicują wszystkie podstawowe cechy społeczno-demograficzne, w tym przede wszystkim wykształcenie, a w drugiej kolejności wiek. Gabinet Mateusza Morawieckiego cieszy się zatem ponadprzeciętnym poparciem wśród starszych respondentów: mających 55–64 lata (37%), a przede wszystkim wśród osób w wieku 65+ (49%), ankietowanych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (44%) i zasadniczym zawodowym (43%), a także wśród badanych o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących mniej niż 3000 zł (36%) oraz wśród mieszkańców wsi (35%). Zdecydowanie najwięcej przeciwników rządu notujemy wśród osób z wykształceniem wyższym (71%), względnie dobrze sytuowanych: o miesięcznych dochodach *per capita* od 4000 zł wzwyż (65%), a także wśród mieszkańców największych miast (63%) oraz respondentów mających od 24 do 35 lat (60%). Biorąc pod uwagę bardziej szczegółowo określone kategorie społeczne i zawodowe, można powiedzieć, że wyraźnie częściej niż inni z rządem identyfikują się rolnicy (46%) oraz emeryci (46%) i renciści (60%), najczęściej są mu natomiast przeciwni właściciele firm (74%), przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (71%), pracownicy administracyjno-biurowi (67%), a także uczniowie i studenci (57%). Podczas gdy liczba zwolenników rządu wśród kobiet i mężczyzn jest zbliżona, jego przeciwników częściej znajdujemy wśród mężczyzn (52%) niż wśród kobiet (44%).

Nastawienie do rządu określa jednak przede wszystkim orientacja polityczna i, szerzej, światopoglądowa. Poparcie dla rządu deklaruje większość osób identyfikujących się z prawicą (64%). Wśród badanych o poglądach lewicowych, ale też centrowych przewagę mają przeciwnicy rządu (odpowiednio: 83% i 56%). Ponadto im częstszy udział w praktykach religijnych, tym częściej wyrażane jest poparcie dla obecnie rządzącej ekipy: wśród praktykujących kilka razy w tygodniu sięga

ono 62%, wśród praktykujących raz w tygodniu – 50%. Wraz ze spadkiem religijności rośnie odsetek przeciwników rządu: wśród niepraktykujących sprzeciw wobec rządu deklaruje 75%.

W elektoratach rząd może liczyć niemal wyłącznie na poparcie sympatyków Prawa i Sprawiedliwości. Wyborcy ugrupowań opozycyjnych są mu w zdecydowanej większości przeciwni.

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość	86	3	10	1
Konfederacja WiN	9	70	20	1
Trzecia Droga*	9	81	10	0
Lewica*	0	94	6	0
Koalicja Obywatelska	1	93	5	1

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

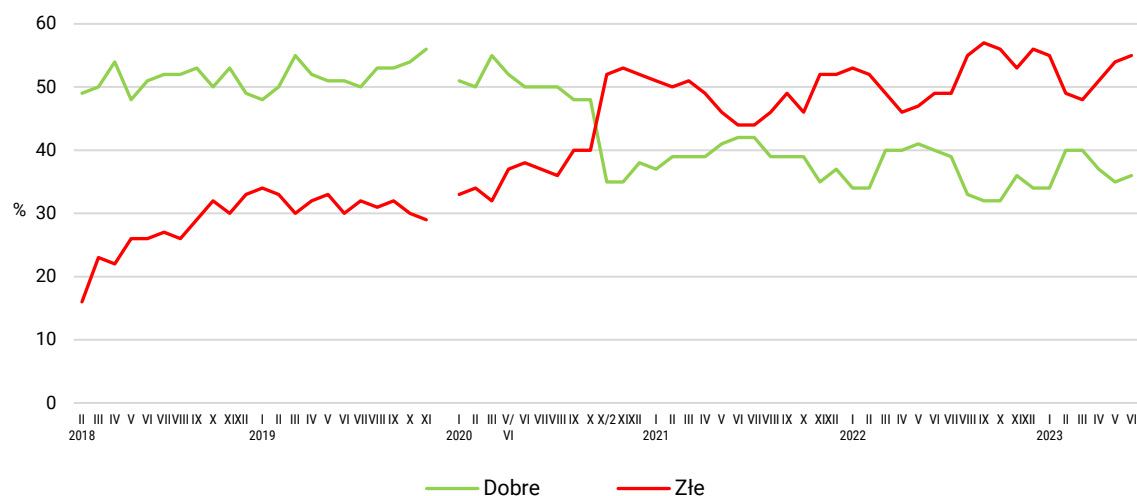
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Ponad połowa badanych (55%) źle ocenia dotychczasowe wyniki działalności rządu. Zadowolonych z efektów jego pracy jest 36% ankietowanych.

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022						2023							
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach													
Dobrze	41	40	39	33	32	32	36	34	34	40	40	37	35	36
Źle	47	49	49	55	57	56	53	56	55	49	48	51	54	55
Trudno powiedzieć	12	12	12	11	11	12	11	10	11	10	12	12	11	9

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spółeczno-demograficzne zróżnicowanie ocen działalności gabinetu Mateusza Morawieckiego układa się według tego samego wzoru co stosunek do rządu. Relatywnie dobrze dotychczasowy bilans działań rządu oceniają osoby w wieku 55–64 lata (46%) i starsze (56%), badani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (54%) oraz zasadniczym zawodowym (51%), respondenci względnie słabo sytuowani: o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 3000 zł (44%), a także mieszkańcy wsi (44%). Najwięcej niezadowolonych z rezultatów pracy rządu jest wśród ludzi młodych, szczególnie wśród mających od 25 do 34 lat (73%), respondentów z wyższym wykształceniem (77%), badanych stosunkowo dobrze sytuowanych: o miesięcznych dochodach *per capita* od 4000 zł wzwyż (69%) oraz mieszkańców największych miast (69%). Uwzględniając bardziej szczegółowe charakterystyki, widać, że działania rządu doceniają przede wszystkim rolnicy (55%) oraz emeryci (53%) i renciści (66%), krytycznie podsumowują je natomiast: kadra kierownicza i specjaliści (78%), właściciele firm (79%), pracownicy administracyjno-biurowi (78%) oraz uczniowie i studenci (69%). Rezultaty działań rządu lepiej oceniają kobiety (38% opinii pozytywnych i 50% negatywnych) niż mężczyźni (odpowiednio: 33% i 60%). Jest to o tyle ciekawe, że we wcześniej realizowanych badaniach to mężczyźni nieco lepiej niż kobiety oceniali poczynania rządu.

Kluczowe znaczenie dla postrzegania działań rządu ma orientacja polityczna i światopoglądowa. Badani deklarujący prawicowe poglądy polityczne w większości dobrze oceniają jego dorobek (69%). Negatywne opinie na ten temat dominują wśród identyfikujących się z lewicą (86%) i politycznym centrum (69%). Pozytywnym ocenom działań rządu sprzyja religijność, i odwrotnie: nieuczestniczenie w praktykach religijnych wiąże się z częstszą krytyką poczynania rządzących.

W elektoratach działania rządu spotykają się głównie z aprobatą wyborców Prawa i Sprawiedliwości. Wśród sympatyków ugrupowań opozycyjnych dominuje krytycyzm.

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	92	4	4
Trzecia Droga*	12	81	7
Konfederacja WiN	11	82	7
Koalicja Obywatelska	3	96	1
Lewica*	2	94	4

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

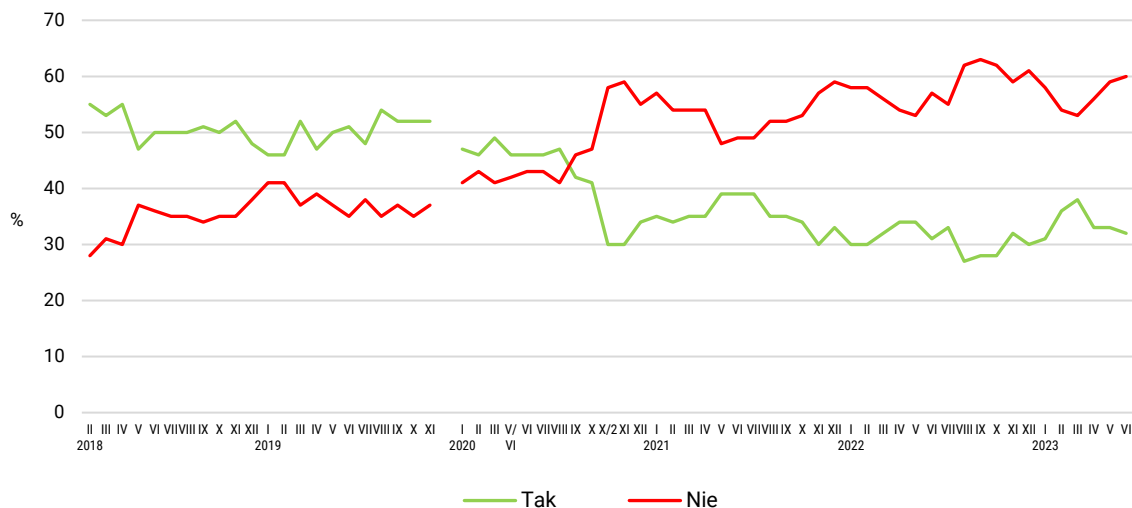
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Zdaniem 60% respondentów polityka obecnego rządu nie stwarza szans poprawy sytuacji gospodarczej. Przeciwną opinię wyraża 32% ankietowanych.

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022								2023					
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
w procentach														
Tak	34	31	33	27	28	28	32	30	31	36	38	33	33	32
Nie	53	57	55	62	63	62	59	61	58	54	53	56	59	60
Trudno powiedzieć	13	12	12	10	9	10	10	9	11	10	10	11	8	8

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej w związku z działaniami rządu najczęściej dostrzegają starsi respondenci (47% badanych w wieku 55–64 lata; 49% mających 65 lat lub więcej), osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (46%) oraz zasadniczym zawodowym (48%), ankietowani o miesięcznych dochodach *per capita* od 1500 zł do 2999 zł (39%) oraz mieszkańcy wsi (38%). Szczególnie krytycznie politykę gospodarczą rządu oceniają młodszy respondenci (73% mających od 18 do 24 lat oraz 76% mających od 25 do 35 lat), osoby najlepiej wykształcone (80% badanych z wyższym wykształceniem) i sytuowane (70% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* od 4000 zł wzwyż) oraz mieszkańcy największych miast (74%). Biorąc pod uwagę poszczególne kategorie społeczne i zawodowe, można stwierdzić, że zadowoleni z polityki gospodarczej rządu są przede wszystkim rolnicy (51%) oraz emeryci (48%) i renciści (62%), zaś najgorzej oceniają ją: kadra kierownicza i specjaliści (83%), właściciele firm (76%), pracownicy administracyjno-biurowi (81%) oraz uczniowie i studenci (70%).

Polityka gospodarcza oceniana jest jednak głównie przez pryzmat poglądów politycznych. Z nadzieją jej efektów oczekuje większość respondentów identyfikujących się z prawicą (64%), podczas gdy większość deklarujących lewicowe lub centrowe poglądy polityczne nie wierzy w skuteczność działań rządu w tej dziedzinie (odpowiednio: 89% i 74%). W ocenie polityki gospodarczej większą rolę niż położenie społeczne odgrywa religijność. Im częsty udział w praktykach religijnych, tym większe są nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej w efekcie działań rządu.

W elektoratach w skuteczność polityki gospodarczej rządu wierzą głównie zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości. Wyborcy ugrupowań opozycyjnych są wyraźnie krytyczni w ocenach.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	88	5	7
Konfederacja WiN	8	90	2
Trzecia Droga*	9	88	3
Lewica*	5	92	3
Koalicja Obywatelska	3	96	1

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

SPOŁECZNY ODBIÓR DZIAŁALNOŚCI PREMIERA

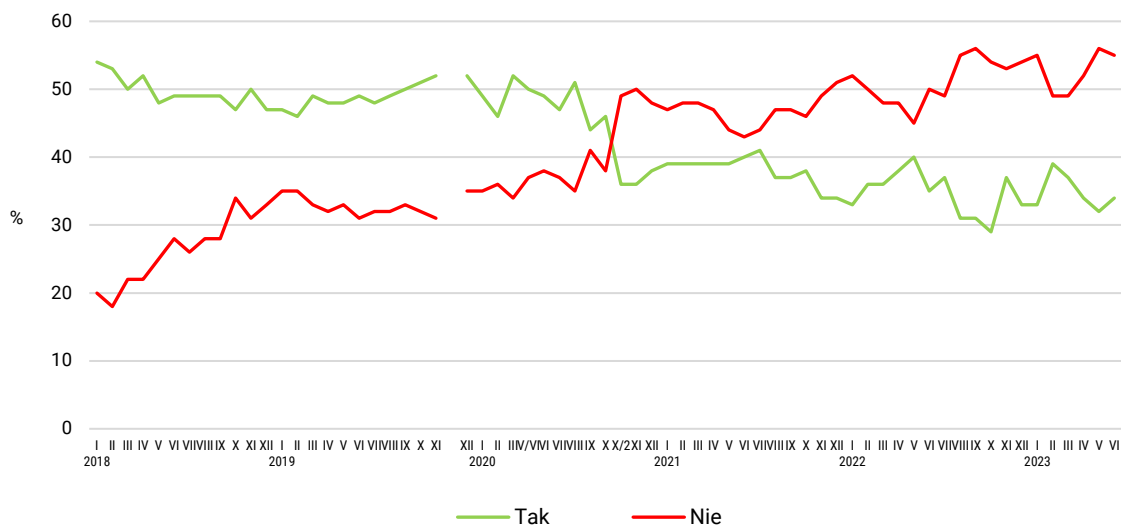
Minimalnie zwiększył się odsetek osób zadowolonych z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki (z 32% do 34%). Dezaprobatę wobec premiera wyraża 55% ankietowanych.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022								2023					
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach													
Tak	40	35	37	31	31	29	37	33	33	39	37	34	32	34
Nie	45	50	49	55	56	54	53	54	55	49	49	52	56	55
Trudno powiedzieć	15	15	14	14	13	17	10	13	13	12	14	14	13	11

Mateusz Morawiecki, podobnie jak kierowany przez niego rząd, ma najlepsze notowania wśród osób w wieku 55–64 (46% głosów aprobaty) i starszych (56%), badanych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (53%) i zasadniczym zawodowym (49%), ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 3000 zł (42%), a także wśród mieszkańców wsi (41%). Niezadowolone z premiera najczęściej wyrażają młodszy respondenci (67% w wieku od 18 do 24 lat i 68% mających od 25 do 34 lat), osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (74% badanych z wyższym wykształceniem, 70% mających miesięcznie do dyspozycji co najmniej 4000 zł na osobę w gospodarstwie domowym) oraz mieszkańcy największych miast (68%). W grupach społecznych i zawodowych Mateusza Morawieckiego pozytywnie odbierają przede wszystkim rolnicy (52%), emeryci (52%) i renciści (72%), najczęściej niechętni mu są natomiast: kadra kierownicza i specjaliści (76%), właściciele firm (77%), pracownicy administracyjno-biurowi (71%) oraz uczniowie i studenci (66%). Zadowolenie z premiera częściej wyrażają kobiety (37% wobec 50% deklarujących dezaprobatę) niż mężczyźni (31% wobec 60% nastwionych krytycznie).

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pomięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Stosunek do premiera najsilniej określa orientacja polityczna i światopoglądowa. Zadowolonych z tego, że Mateusz Morawiecki stoi na czele rządu, jest dwie trzecie badanych identyfikujących się z prawicą (67%). Dezaprobatę wobec premiera wyraża zdecydowana większość deklarujących lewicowe, ale także centrowe poglądy polityczne (odpowiednio: 88% i 67%). Przychylnemu nastawieniu wobec premiera sprzyja religijność – częsty udział w praktykach religijnych.

W elektoratach Mateusz Morawiecki jest niemal jednoznacznie pozytywnie odbierany przez zwolenników Prawa i Sprawiedliwości. Sympatycy ugrupowań opozycyjnych w zdecydowanej większości są mu niechętni.

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	91	4	5
Trzecia Droga*	11	77	12
Lewica*	8	92	0
Konfederacja WiN	5	91	4
Koalicja Obywatelska	3	95	2

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

W ciągu ostatniego miesiąca notowania rządu nie zmieniły się znacząco. Można mówić jedynie o minimalnym wzroście zadowolenia z premiera. Niezmiennie od października 2020 roku rząd ma więcej przeciwników niż zwolenników, zaś oceny jego działalności są w przeważającej mierze krytyczne. Jak dotychczas gabinet Mateusza Morawieckiego miał najgorsze notowania od sierpnia do października 2022 roku, a więc w okresie systematycznie rosnącej inflacji (do poziomu 17,9% r/r w październiku ubiegłego roku).

Rząd i jego działania w dalszym ciągu najlepiej odbierane są przez ludzi starszych, osoby o niższym statusie społeczno-ekonomicznym i mieszkańców wsi. Być może zapowiedź podwyżki świadczenia wychowawczego sprawiła, że w ostatnim miesiącu zyskał on w opiniach kobiet. W tej chwili rządzący gabinet ma lepsze notowania wśród kobiet niż wśród mężczyzn.

Opracowała
Beata Roguska